

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 7 IR 9 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2010 m. birželio 17 d. Nr. XI-903
Vilnius

(Žin., 1991, Nr. [17-447](#); 2004, Nr. [171-6295](#); 2005, Nr. [71-2557](#), Nr. [144-5235](#),
Nr. [153-5642](#); 2006, Nr. [57-2024](#), Nr. [72-2673](#); 2007, Nr. [138-5651](#), Nr. [138-5652](#);
2008, Nr. [131-5025](#), Nr. [135-5236](#), Nr. [149-6018](#), Nr. [149-6019](#); 2009, Nr. [25-972](#),
Nr. [93-3981](#), Nr. [159-7208](#), Nr. [159-7209](#))

1 straipsnis. 2 straipsnio 8 dalies pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. **Savarankiškai dirbantys asmenys** – individualių įmonių savininkai; tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų tikrieji nariai; asmenys, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (advokatai, advokatų padėjėjai, notariai, antstoliai, verslo liudijimus turintys asmenys ir kiti asmenys); ūkininkai ir jų partneriai, kai žemės ūkio valdos, įregistruotos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokesčinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 4 europinio dydžio vienetais arba didesnis, nustatomi vadovaujantis 1985 m. birželio 7 d. Europos Komisijos sprendimu 85/377/EEB (su vėlesniais pakeitimais), nustatančiu Bendrijos žemės ūkio valdų tipologiją (toliau – ūkininkai ir jų partneriai); šeimos dalyviai, kaip jie apibrėžti Šeimynų įstatyme (toliau – šeimos dalyviai).“

2. Pakeisti 2 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. **Savarankiškai dirbantys asmenys** – individualių įmonių savininkai; tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų tikrieji nariai; asmenys, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (advokatai, advokatų padėjėjai, notariai, antstoliai, verslo liudijimus turintys asmenys ir kiti asmenys); fiziniai asmenys, kurie verčiasi individualia žemės ūkio veikla, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokesčinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 4 ekonominio dydžio vienetais arba didesnis (toliau – ūkininkai ir jų partneriai); šeimos dalyviai, kaip jie apibrėžti Šeimynų įstatyme (toliau – šeimos dalyviai).“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1166](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7423 (2010-12-11)

2 straipsnis. 4 straipsnio 2 dalies 2 punkto ir 3 dalies pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) krašto apsaugos sistemos profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai ir aktyviojo rezervo kariai, pašaukti į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių, Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekantys statutiniai tarnautojai;“.

2. Pakeisti 4 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Ūkininkai ir jų partneriai, šeimos dalyviai ir individualia veikla užsiimantys asmenys, išskyrus tuos, kurie verčiasi individualia veikla turėdami verslo liudijimus, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktas), ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti (šio įstatymo 3 straipsnio 2 punktas), ir sveikatos draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 5 punktas). Individualių įmonių savininkai ir ūkinių bendrijų tikrieji nariai privalomai draudžiami sveikatos draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 5 punktas), o

gavę su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusias pajamas iš savo individualios įmonės ar ūkinės bendrijos, draudžiami ir pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktą).“

3. Pakeisti 4 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Savarankiškai dirbantys asmenys, išskyrus tuos, kurie verčiasi individualia veikla turėdami verslo liudijimus, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktą), ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti (šio įstatymo 3 straipsnio 2 punktą), ir sveikatos draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 5 punktą).“

3 straipsnis. 7 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktų pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) individualios įmonės savininko, taip pat ūkinės bendrijos tikrojo nario socialinio draudimo įmokų bazę sudaro individualios įmonės ar ūkinės bendrijos išsiimama individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams lėšų suma, kuri deklaruojama Valstybinei mokesčių inspekcijai, kaip su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos. Šiame punkte nurodytų asmenų privalomojo sveikatos draudimo įmokų bazę sudaro minimalioji mėnesinė alga;“.

2. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) individualios įmonės savininko, taip pat ūkinės bendrijos tikrojo nario socialinio draudimo įmokų bazę sudaro individualios įmonės ar ūkinės bendrijos Fondo valdybos su Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos nustatyta tvarka deklaruoto ir su Fondo valdybos teritoriniu skyriumi bei teritorine valstybine mokesčių inspekcija suderinto dydžio lėšų suma, kuri kalendoriniais metais išsiimama individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams ir kuri kalendorinių metų mėnesį negali būti mažesnė kaip minimalioji mėnesinė alga. Šios nuostatos netaikomos, jeigu individuali įmonė ar ūkinė bendrija veiklos laikinai nevykdo ir yra tai deklaravusi Mokesčių administravimo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;“.

3. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) asmenų, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, socialinio draudimo įmokų bazę sudaro 50 procentų individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus privalomojo sveikatos draudimo ir valstybinio socialinio draudimo įmokų) suma. Ūkininkų ir jų partnerių, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra didesnis negu 14 europinio dydžio vienetų, socialinio draudimo įmokų bazę sudaro kiekvieno asmens žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus privalomojo sveikatos draudimo ir valstybinio socialinio draudimo įmokų) suma, tačiau ne mažesnė negu 12 minimaliųjų mėnesinių algų ir ne didesnė negu 12 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma. Ūkininkų ir jų partnerių, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 14 europinio dydžio vienetų arba mažesnis, socialinio draudimo įmokų bazę laikoma 12 minimaliųjų mėnesinių algų suma. Šeimynos dalyvių socialinio draudimo įmokų bazę sudaro šeimynos dalyvio išlaikymo pajamos, numatytos Šeimynų įstatyme.“

4 straipsnis. 9 straipsnio 5 dalies pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Ūkininkų ir jų partnerių bei šeimynos dalyvių socialinio draudimo įmokos mokamos kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Kiti šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys turi teisę skaičiuoti ir mokėti socialinio draudimo įmokas avansu ir mokėti jas kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Ūkininkų ir jų partnerių, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 14 europinio dydžio vienetų arba mažesnis, mėnesio socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir privalomai sumokamos nuo minimaliosios mėnesinės algos. Ūkininkų ir jų partnerių, kai žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra didesnis negu 14 europinio dydžio vienetų, mėnesio socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir

privalomai sumokamos nuo jų pačių pasirinktos sumos, bet ne mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga ir ne didesnės negu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų per mėnesį dydis. Avansu sumokėtos socialinio draudimo įmokos negražinamos ir netikslinamos. Socialinio draudimo įmokos (sumokėtų įmokų ir mokėtinų įmokų sumų skirtumas), kai jų bazė priklauso nuo asmens pajamų, gautų praėjusiais metais, turi būti sumokėtos iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.“

2. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Individualių įmonių savininkų, ūkinių bendrijų tikrųjų narių, ūkininkų ir jų partnerių bei šeimos dalyvių socialinio draudimo įmokos mokamos kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Kiti šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys turi teisę skaičiuoti ir mokėti socialinio draudimo įmokas avansu ir mokėti jas kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Ūkininkų ir jų partnerių, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, mėnesio socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir privalomai sumokamos nuo minimaliosios mėnesinės algos. Ūkininkų ir jų partnerių, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, mėnesio socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir privalomai sumokamos nuo jų pačių pasirinktos sumos, bet ne mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga ir ne didesnės negu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų per mėnesį dydis. Avansu sumokėtos socialinio draudimo įmokos negražinamos ir netikslinamos. Socialinio draudimo įmokos (sumokėtų įmokų ir mokėtinų įmokų sumų skirtumas), kai jų bazė priklauso nuo asmens pajamų, gautų praėjusiais metais, turi būti sumokėtos iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1166](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7423 (2010-12-11)

5 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis, 2 straipsnio 1 dalis ir 3 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis, 3 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2010 m. liepos 1 d. ir galioja iki 2011 m. gruodžio 31 d.

3 dalies redakcija nuo 2011 m. sausio 1 d.:

3. Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis ir 3 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2010 m. liepos 1 d. ir galioja iki 2011 m. gruodžio 31 d.

4. Šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalis, 3 straipsnio 2 dalis ir 4 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

5. Motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos, paskirtos ir mokėtos iki 2010 m. liepos 1 d., neperskaičiuojamos.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2010 m. rugsėjo 15 d. pateikia Seimui šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies įgyvendinimui reikalingus teisės aktų projektus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1166](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7423 (2010-12-11)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1166](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7423 (2010-12-11)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 7 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO 1, 4 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2010-12-15)

autrap@lrs.lt